

WINTER 2011

- Centraal:** Gemeenten, herindeling of samenwerking? • Sterke Dorpen aan zet
- Duurzame Dorpen verkiezing • De Kracht van Dorpen • Dorpshuizen en Videma
 - Groet'n Oet De Mellenshorst in Haren • Wandelen, Landschap, natuur en landbouw

NIJSBLAD

veur t Grunneger pladdelaand

VAN DE BESTUURSTAFEL

DE SMAAK VAN REGIO CENTRAAL.

Dit Nijlsblad zoomen we in op de regio centraal. De stad Groningen is uitgeroepen tot hoofdstad van de smaak 2011. Gedurende het hele jaar zijn er festiviteiten georganiseerd die het accent hebben gelegd en leggen op de smaak en de zuiverheid van het product uit de Ommelanden, waar de lucht en het land nog puur is. Er zijn nu al vormen van samenwerking op gang gekomen tussen ondernemers onderling, tussen producenten en tussen overheid en burgers. Als het om eten gaat vinden de stad en het Ommeland, onder het motto "eenvoud is goud" of (h)eerlijk eten met een gouden rand, elkaar blindelings.

In de gemeenten om de stad vestigt zich veel import, wat de aanduiding is voor mensen die zich nieuw vestigen. Een belangrijke reden voor de aanwas is de locatie. In gemeenten die dicht bij de stad liggen groeien de forensendorpen omdat de stad Groningen (of kortaf Stad) goed bereikbaar is voor zowel werk als voorzieningen. De import zoekt rust, ruimte en veiligheid met een goed voorzieningenaanbod en dat hebben de gemeenten om de stad allemaal te bieden. Deze geografische ligging zorgt ervoor dat de demografische bevolkingskrimp, waar een groot deel van de provincie Groningen mee te maken heeft, in toom wordt gehouden. En dit heeft weer directe gevolgen voor de huizenmarkt; waar op andere plaatsen de woningmarkt geheel

op zijn gat ligt, gaat het met de vastgoedmarkt in de gemeenten om de stad redelijk goed.

Door deze sterke toename van nieuwe inwoners gaat het dorps karakter van de gemeenten om de stad niet verloren. Juist de lokale gemeenschappelijke initiatieven worden door de bestuurders ondersteund om het eigen karakter en de sociale cohesie te bevorderen en/of te behouden. Wethouder zijn is niet alleen bestuurlijke beslissingen nemen, maar ook een aanspreekpunt zijn voor de inwoner. Het voordeel van de kleine gemeenten om de stad is dat de inwoners en B&W makkelijker contact leggen dan in de stad Groningen. Hierdoor is het mogelijk om menselijker en adequater op te treden. Personen en karaktereigenschappen spelen ook een belangrijke rol in de samenwerking met andere gemeenten. Zo verkent Bedum de beleidmatige samenwerking met de naburige gemeenten Winsum en De Marne. Zo bestaat er al jaren de intensieve samenwerking Ten Boer en Stad volgens het Ten Boerster model. Ook werken de stad en Haren zoveel mogelijk samen. Eén ding moet overeind blijven: de identiteit van onze dorpen moet blijven. Ook binnen de mogelijk op handen zijnde gemeentelijke herindeling. Groninger Dorpen wenst u een fijne decembermaand en een smaakvol 2012!

Gerrit Schuurhuis, bestuurslid

Hoofdstad van de Smaak

Borrelen in MFC De Ruitenvelder Froombosch

DE VERENIGING GRONINGER DORPEN

De stem van het Groninger Platteland

De vereniging Groninger Dorpen zet zich in voor een leefbaar platteland en behartigt de belangen van de bewoners van de Groninger dorpen. De vereniging doet dit met oog voor diversiteit, oor voor de geluiden uit de dorpen zelf en een brede visie op een leefbaar en vitaal landelijk gebied. De kerntaken van de vereniging zijn informatieverstrekking en voorlichting, ondersteuning van individuele leden, belangenbehartiging en onderzoek. Haar achterban bestaat uit organisaties van dorpsbelangen, dorpshuisbesturen en besturen van wijk- en buurtcentra.

INHOUDSOPGAVE

2) Van de bestuurstafel

Een voorwoord over Groningen Centraal door Gerrit Schuurhuis, bestuurslid van Groninger Dorpen. De aanwezigheid van de stad heeft een positief effect op dorpen in de buurt. Gemeenten zoeken op verschillende manieren samenwerking. Van belang is dat dorpen hun identiteit behouden.

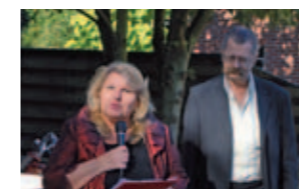

4-5) Herindeling of samenwerking?

De roep om het samengaan van gemeenten voor een betere bestuurlijke slagkracht neemt toe. D66-wethouder Gerben Pek uit Haren wil samengaan met de Drentse buurgemeente Tynaarlo. De gemeenten Ten Boer en Groningen hebben een andere oplossing: bestuurlijke samenwerking. En hoe bevalt het Dorpsbelangen Drieborg in de nieuwe gemeente Oldambt? Een interview met betrokkenen.

6) Sterke, Duurzame en Krachtige dorpen

- Het regioteam Vitaal Platteland Centraal spoort dorpsbewoners aan om stevige dorpsnetwerken op te zetten. Binnen het project 'Sterke Dorpen' biedt Groninger Dorpen advies en ondersteuning.
- In de Regio Centraal organiseert Groninger Dorpen samen met Roeg en Roem en Summersalt een Duurzame Dorpen Verkiezing.
- Tijdens 'De Kracht van Dorpen' studiedag werd gepraat over initiatieven die burgers zelf ondernemen om hun omgeving leefbaar te houden.

7) Informatie voor dorpshuizen

- TV kijken kost geld.
- Feest in de dorpshuizen van Bareveld, Krewerd, Sebaldeburen en 't Zandt!

8) Groet'n oet Buurthuis De Mellenshorst in Haren

Buurthuis De Mellenshorst staat weer op de rails. Er is een nieuw bestuur en een nieuwe beheerder. Interim bestuurders Henk Werners en Jaap Boerema vertellen. 'Om een goed lopend buurthuis kan de gemeente niet heen'.

9) Wandelen Groningen / Groningen Loopt!™ / Landschap, natuur en landbouw

- Actuele zaken rond Wandelen Groningen
- Groningen Loopt!™ presenteert de verzamelbundel 'Langs dorpen rondom de stad Groningen'.
- Ontwikkelingen op het gebied van landschap, natuur en landbouw

10) Nijs ient kört

Met onder meer: Het Verhaal van Groningen, Bourttange succesvol in nationale groencompetitie, Streekmarkt Rosarium en De N46 geeft geen krimp.

11) Van de redactie

Met de agenda, colofon en contactgegevens.

12) Ivoren Toren

De column van Dirk Strijker.

De roep om het samengaan van gemeenten voor een betere bestuurlijke slagkracht neemt toe. Zeker voor kleine gemeenten die vaak financieel onder druk staan, is samenwerking of samenvoeging met andere gemeenten een steeds serieuzer optie. Voorbeelden zijn de samenvoeging van de gemeenten Scheemda, Winschoten en Reiderland tot de gemeente Oldambt, maar ook de recente discussie in Haren, waar D66-wethouder Gerben Pek voorsorteerde op een samengaan met de Drentse buurgemeente Tynaarlo. Maar het kan ook anders: een bestuurlijke samenwerking zoals enkele jaren geleden is aangegaan tussen de gemeenten Ten Boer en Groningen.

HERINDELING of SAMENWERKING?

“Dat loopt prima”, zegt wethouder Lambert Stoel van Ten Boer. “De verwachtingen die we hadden bij de start van onze samenwerking zijn bevestigd. We zijn minder kwetsbaar omdat er met de gemeente Groningen een grote organisatie achter ons staat met bovendien meer specialistische kennis. We zijn er financieel beter van geworden en de gemeente Groningen heeft aangetoond een betrouwbare partner te zijn.” Ten Boer heeft volgens Stoel nooit gedacht aan een fusie met Groningen. “We wilden niet herindelen omdat we het bestuur dicht bij de bevolking willen houden. Dat is gelukt. Veel kleine zaken kunnen we direct verhelpen terwijl dat bij grotere gemeenten toch ingewikkelder ligt. De tevredenheid onder de bevolking over de dienstverlening van de gemeente is juist gegroeid en dat bevestigd dat het een goede keuze is.”

IDENTITEIT

Wethouder Gerben Pek van Haren denkt er heel anders over. Zijn voorkeur is niet om samen te werken met een buurgemeente, maar om te fuseren. Hij wil die discussie nu starten, ondanks het feit dat de huidige samenwerkingsverbanden nog voldoen. “Wij monitoren periodiek onze slagkracht en capaciteiten. Het college spreekt nu geen voorkeur uit voor een herindeling, maar praat er pas over als een herindeling noodzakelijk is. We kijken allereerst of huidige samenwerkingsverbanden kunnen worden uitgebreid. Pas daarna komt de vraag met welke gemeente Haren eventueel zou moeten fuseren.” Maar Pek zelf neemt in dat college een minderheidsstandpunt in en heeft zijn persoonlijke mening inmiddels – ook in de media – geuit. Hij ziet een fusie met de Drentse buurgemeente Tynaarlo wel

zitten: “Ik vind dat we nu al een bestuurlijke visie moeten ontwikkelen en niet moeten wachten tot de noodzaak overduidelijk is. Dan is namelijk ook je onderhandelingspositie het zwakst en kun je steeds minder zelf je keuzes maken.” Pek wil in de huidige collegeperiode al de voor- en nadelen van alle scenario’s op een rijtje zetten met als uitgangspunt een uitstekende dienstverlening tegen een acceptabele prijs, met behoud van eigen identiteit. “Het belangrijkste is dat er een keuze wordt gemaakt. Dat schept op tijd duidelijkheid bij iedereen, de bevolking, de ambtenaren en nadere overheden. Maar de gemeenteraad is aan zet. Zij moet aangeven of het onderwerp op de politieke agenda komt.”

BARBECUE

In het algemeen heeft een discussie over herindeling net zoveel voor- als tegenstanders. De argumentatie voor beide partijen zijn ook al jaren hetzelfde. De ene groep roemt de versterking van het ambtenarenapparaat, de efficiency en de financiële voordelen. De andere partij wijst erop dat de afstand tot het bestuurlijk apparaat voor de bevolking groter wordt en dat een heringedeelde gemeente met een verdere decentralisatie van overheidstaken nog steeds in zwaar weer kan komen. In de gemeente Oldambt heeft de herindeling veel positieve ontwikkelingen gebracht, maar er zijn ook aantoonbaar nadelen. Hadden de dorpsbelangenver-

enigingen voorheen eigen afspraken met de toenmalige gemeenten Scheemda, Reiderland en Winschoten, nu tellen die niet meer. Bovendien komt er een enorme budgetkorting die de gemeenten evenredig wil spreiden. Zeer tot teleurstelling, maar ook onbegrip van bijvoorbeeld Dorpsbelangen Drieborg uit de voormalige gemeente Reiderland. “Een harde klap, waar weinig waardering uit spreekt voor alle gevraagde inzet”, aldus secretaris Jan Bakker. “We zijn veel meer dan een dorpsbelangenvereniging, we hebben veel zaken in eigendom en beheer zoals de aanleg en onderhoud van een schelpenpad. De bouw en onderhoud van een dijkhuisje. We hebben taken van de gemeente Reiderland overgenomen en daar kregen we ook subsidie naar. Maar het nieuwe gemeentebestuur heeft nu bepaald dat alle dorpsbelangenverenigingen als een soort wijkvereniging worden gezien die niet veel meer zouden doen dan het sporadisch organiseren van een barbecue. Wij worden nu gekort met minimaal 50% maar misschien wel 65% op onze subsidie. Dat staat in geen verhouding tot wat we doen. We kunnen de taken die we destijds van Reiderland overnamen, ook niet terug geven aan de huidige gemeente Oldambt want dan moet ik nog zien dat die taken überhaupt wel uitgevoerd worden. Nee, dit is oneerlijk. Ik ben even niet blij met dit gemeentebestuur en ik hou mijn hart vast voor wat er wellicht nog aan komt.”

Die toekomst, dat is waar de wethouders Pek in Haren en Stoel in Ten Boer alvast rekening mee willen houden. Stoel: “Als het Rijk nu stopt met verdere decentralisatie van taken, kan het model Groningen Ten Boer oneindig functioneren. Maar dat weet je niet. Doordat nog steeds taken zonder bijpassende financiën gedelegeerd worden, zie je ook dat grotere gemeenten als Oldambt en Hoogezand-Sappemeer het moeilijk krijgen. Als dit zo doorgaat kan dat voor ons problemen opleveren waardoor we onze huidige samenwerking misschien opnieuw moeten bekijken”.

Gemeenten krijgen steeds meer overheidstaken toebedeeld. Meer bestuurskracht lijkt leuk voor een gemeente maar helaas gaat er nooit een evenredig grote geldpot met de taakstelling mee. Daardoor wordt een groot beroep gedaan op creativiteit van gemeentebesturen en wordt ingeteerd op reserves. De kwaliteit van het lokale bestuur moet namelijk wel geborgd worden. Herindeling van gemeenten lijkt een oplossing, maar is het niet altijd. Aan een herindeling zijn voorwaarden verbonden. De slagkracht van het bestuur moet daadwerkelijk – en ook duurzaam – verbeteren, het moet makkelijker worden om te voldoen aan regionaal maatschappelijke opgaven en de financiële toekomst moet verbeteren. De noodzaak tot herindeling moet er dus zijn, maar voldoende draagvlak, zowel bestuurlijk als onder de bevolking is cruciaal.

STERKE DORPEN AAN ZET

'HET IS TIJD OM ELKAAR TE HELPEN'

De overheid trekt zich steeds meer terug en de inbreng van dorpsbewoners wordt steeds belangrijker. Voor het regioteam Vitaal Platteland Groningen Centraal reden om dorpsbewoners in deze regio extra aan te sporen om stevige dorpsnetwerken op te zetten. Zodat dorpen elkaar meer opzoeken en ook dorpsbewoners elkaar binnen hun eigen dorp meer opzoeken. Tijdens een conferentie en twee Plattelandscafés werden en worden bewoners uit de gemeenten Haren, Slochteren, Hoogezand-Sappemeer en Groningen aangespoord om ideeën uit te wisselen om te ontdekken welke gemeenschappelijke ideeën ze hebben. Waaraan

gedacht werd tijdens deze bijeenkomsten is bijvoorbeeld gezamenlijke inkoop door dorpshuizen of het organiseren van evenementen om de sociale samenhang te versterken. Maar ook werd genoemd: het bekijken van mogelijkheden om een gebouw dat functies verliest in de benen te houden en het organiseren van een gezamenlijke activiteit rondom kunst. Een mooie verzameling van ideeën om in een dorpen- en/of dorps-huizen netwerk mee aan de slag te gaan. Binnen het project Sterke Dorpen biedt Groninger Dorpen de nieuwe netwerken advies en ondersteuning bij de uitwerking van deze ideeën. MEER INFORMATIE: WWW.VITAALCENTRAALGRONINGEN.NL.

Sterke Dorpen Haren

Plattelandscafé Meerstad

Sterke Dorpen Lageland

Kracht van Dorpen

DUURZAME DORPEN VERKIEZING

'OP WEG NAAR EEN MENSELIJKE EN DUURZAME SAMENLEVING'

In verschillende dorpen in onze provincie ontstaan plannen rondom voedsel, energie en zorg. Duurzame plannen, waarbij bewoners samenwerken aan een mooiere toekomst voor hun dorp en omgeving. Voor de dorpen in de regio Centraal organiseert Groninger Dorpen samen met Roeg&Roem en Summersalt de Duurzame Dorpen Verkiezing, om deze plannen een extra impuls te geven. Tijdens de inspiratieavond op 23 november

in Noordlaren (nog niet geweest bij ter perse gaan van dit nummer, red.) worden duurzame initiatieven op het gebied van zorg, energie, voedsel en bouwen gepresenteerd en kunnen bewoners van de regio Centraal op een inspiratiemarkt ideeën opdoen en bespreken met deskundigen. Daarna hebben bewoners tot 9 januari de tijd om hun idee bij Groninger Dorpen in te dienen. In februari 2012 volgt wederom een inspirerende stema-vond waar de winnaars bekend gemaakt worden. MEER INFORMATIE: WWW.GRONINGERDORPEN.NL.

DE KRACHT VAN DORPEN

De ontwikkeling dat burgers zelf meer initiatieven nemen voor acties in hun leefomgeving lijkt voor overheden een aantrekkelijke optie, maar blijkt in veel opzichten ook een lastige opgave. Daarom organiseerden Timpaan, Partoer, Doarpswurk, CMO Groningen, Netwerk Platteland en Groninger Dorpen op 11 oktober de noordelijke studiedag De Kracht van Dorpen.

Hoogtepunt van de dag waren de presentaties en lessen van 'krachtdorpen' Nieuw Buinen en Schoonloo (Dr), Wijnjewoude (Fr) en Boerakker (Gr). Dat je van tobbend dorp een top-dorp kunt worden, maar dat je het wel met elkaar moet doen. Dat leefbaarheid niet onder woorden te brengen is, maar iets is waar je gewoon mee bezig moet zijn. Dat de dorpen het in het begin uit handen gaven en het nu zelf doen. Dat belangenverenigingen tegenwoordig steeds meer op bestuurlijk en organisatorisch niveau actief zijn.

Voor gemeenten en maatschappelijke organisaties is het nu zaak om samen met bewoners uit te zoeken hoe je dorpen kunt faciliteren. Zomaar zaken over de schutting gooien kan natuurlijk niet!

TV KIJKEN KOST GELD!

In de Auteurswet staat dat voor zakelijk gebruik van tv en dvd toestemming vereist is. Wanneer u in het dorps-huis met z'n allen op zondag naar Studio Sport kijkt dan moet daar voor betaald worden. Videma is in het leven geroepen om de vergunningen af te geven. De bijbehorende vergoedingen worden aan de makers van programma's en films afgedragen. Recent heeft Videma alle dorpshuizen aangeschreven die nog niet in het bezit zijn van een licentie. Videma biedt in de brief een speciale buurthuizenregeling aan.

Hoe werkt het?

Voor het gebruik van de tv kent Videma twee tarieven. Wanneer de tv op de achtergrond aan staat telt het B tarief (€ 208,89 ex BTW). Men noemt dit secundair vertoon. Wordt er ook in groepsverband tv gekeken dan is het duurdere A tarief van toepassing (€ 323,94 ex BTW). Men noemt dit primair vertoon. De oppervlakte van de ruimte waar de tv staat is bij dorpshuizen niet van invloed op de hoogte van het bedrag. De verleende vergunning geeft toestemming voor onbeperkt vertonen van alle programma's op de Nederlandse publieke- en commerciële zenders. Als er maar een beperkt aantal maal per jaar in groeps-verband tv gekeken wordt is het mogelijk goedkoper om per evenement een aparte licentie aan te vragen.

Wanneer u al weet wanneer u welke evenementen op tv wilt vertonen kunt u hiervoor in één keer een licentie aanvragen zodat u maar eenmaal administratiekosten hoeft te betalen. Let op! Heeft u een abonnement op 'Eredivisie Live' dan valt dit niet onder Videma. Eredivisie Live kent een eigen vergoedingsregeling. Overigens: een tv voor eigen genoeg mag. Bijvoorbeeld voor de beheerder die voor of na sluitings-tijd nog even tv kijkt. Daar hoeft niet voor betaald te worden.

Ook voor filmvertoningen moet betaald worden. Bij de buurthuizenregeling is de hoogte van het bedrag afhankelijk van het gemiddelde aantal kijkers en het aantal films per jaar. Voor maximaal 12 voorstellingen met gemiddeld 15 kijkers betaald u bijvoorbeeld € 168,72 per jaar. Er mag vermeld worden dat er een filmavond is maar niet om welke film het gaat. Wilt u wel reclame maken met de naam van de film dan dient u een plusvergunning aan te vragen bij www.filmservice.nl. FilmService is de officiële partner van filmrechtheb-benden. De kosten lopen dan flink op. Bijvoorbeeld bij minder dan 50 kijkers € 80,00 per vertoning. Het landelijke Platform Dorpshuizen onderhandelt nog over de tarieven voor komend jaar. Meer informatie te verkrijgen bij Groninger Dorpen: 050 306 29 00.

Rita van Balen en Jaap Mattheizing
Buurthuis Bareveld

Vrijwilligers 't Spectrum Sebaldeburen

Buurthuis Kreda 50 jaar

FEEST BIJ DIVERSE DORPSHUIZEN

De afgelopen periode viel er bij diverse dorpshuizen wat te vieren. Zaterdag 15 oktober werd *Buurthuis Bareveld* heropend. Drie jaar lang was het buurthuis dichtgespijkerd maar nu vinden er weer tal van activiteiten plaats. Het nieuwe bestuur heeft de bewoners uitgenodigd actief mee te denken over de invulling van het buurthuis. Het dorps-huis is bovendien opnieuw geschilderd en voorzien van een nieuw vloer en keuken.

Op zaterdag 22 oktober vierde *Dorps-huis Kreda* in Krewerd haar 50jarig bestaan. Het publiek genoot met volle teugen van een hapje en drankje en een optreden

van Alje van Bolhuis. Burgemeester Emme Groot van de gemeente Delfzijl nam het speciaal voor deze gelegenheid verschenen Krewerder Plakboek in ontvangst.

Niet minder gezellig was het zaterdag 29 oktober tijdens de bezichtiging van 't *Spectrum* in Sebaldeburen. De vrijwilligers hebben samen met Lia Veldhoen-Plugge van de Commissie van Advies van Groninger Dorpen een prachtig interieurplan ten uitvoer gebracht.

Tot slot vierde *Dorps-huis 't Zandt* vrijdag 11 november op spetterende wijze haar 75jarig bestaan.

Henk Werners en Jaap Boerema

Buurthuis De Mellenshorst

GROETEN OET Haren

In elke aflevering van dit Nijbsblad wordt een dorp of dorps huis in onze provincie nader bekeken. Deze keer kijken we naar Buurthuis De Mellenshorst in Haren.

Buurthuis De Mellenshorst in Haren heeft zijn oorsprong in Tuindorp, gelegen aan de oostkant van het spoor. Voor de oorlog bouwde Staatsspoorwegen deze wijk voor het spoorwegpersoneel. Diverse uitbreidingen leidden uiteindelijk tot de huidige wijk Oosterhaar met ruim 5.000 inwoners.

Het buurthuis heeft een belangrijke functie. Henk Werners, interim voorzitter van de stichting, vertelt: 'Een buurthuis als De Mellenshorst zou in elk dorp een vanzelfsprekendheid moeten zijn. Een plek waar mensen elkaar kunnen ontmoeten'. Het buurthuis heeft een nauwe relatie met buurtvereniging 'Ons Belang'. In het verleden was het schoolhoofd voorzitter van zowel het buurthuis als de buurtvereniging.

Werners: 'De buurtvereniging is onze hoofdgebruiker maar er zijn nog veel meer verenigingen en activiteiten. Jaarlijks hoogtepunt is de feestweek met wielerronde die de buurtvereniging organiseert. We merken wel dat de gemiddelde leeftijd van onze bezoekers aan de hoge kant ligt'.

Het buurthuis heeft een roerige periode achter de rug. Het vorige bestuur verving een bestuur dat meer dan 30 jaar zitting had. Na een jaar vol tegenslagen hielden deze nieuwe bestuurders er mee op en het voortbestaan van De Mellenshorst hing aan een zijden draadje. De gemeente, eigenaar van het gebouw, vroeg Werners een interim bestuur te vormen dat de boel weer op de rails moest krijgen. Werners vond Jaap Boerema, voorzitter van de ondernemersvereniging, en oudgediende Bouwe Snuk bereid zich voor de goede zaak in te zetten. Een speurtocht naar nieuwe bestuursleden

en een beheerder werd in gang gezet. Voor 1 december as. wil de gemeente bevestiging dat het buurthuis nog bestaansrecht heeft.

Boerema: 'Het buurthuis moet binding krijgen met de bewoners. De meeste bezoekers komen nog altijd uit het oorspronkelijke Tuindorp. De bewoners van de diverse uitbreidingen die Oosterhaar heeft ondergaan komen hier veel minder'.

Een promotieboekje en een open dag moet De Mellenshorst tot over het spoor bekend maken. Boerema: 'We gaan het werkgebied uitbreiden. We willen het buurthuis en haar mogelijkheden onder de aandacht van de bewoners brengen. Om een goed lopend buurthuis kan de gemeente niet heen'.

De acties tot nu toe hebben effect. Het aantal activiteiten is al toegenomen. Een schot in de roos is ook de nieuwe beheerder. Jan Broekman is voor velen een goede bekende. Hij was jaren actief in de Harener horeca en als postbode. Zijn vader was ooit voorzitter van de buurtvereniging.

Een nieuw bestuur is ook gevonden. Met bestuursleden die uit heel Oosterhaar komen. Per 1 december kan het interim bestuur met een gerust hart aftreden.

Werners: 'Tussen bestuur, beheer en gebruikers moet chemie ontstaan. De goede tekenen hiervan constateren we reeds. We zijn aldus op de goede weg'.

DE DICHTSTBIJZIJNDE GRONINGEN LOOPT!™ ROUTE IS C1.

LANDSCHAP, NATUUR EN LANDBOUW

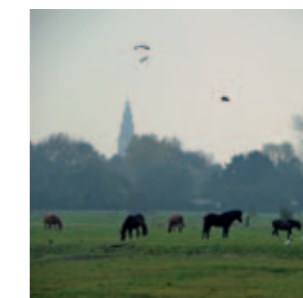
De (her)inrichting van ons landschap; de komende jaren staan we voor nog grotere opgaven en uitdagingen. Er zijn forse bezuinigingen, verschuivingen in verantwoordelijkheden/ geldstromen en scherpe beleidskeuzes die daardoor gemaakt moeten worden. Kortom, veel onzekerheden en onduidelijkheden. De diverse beleids- en uitvoeringsprogramma's met niet-parallel lopende termijnen maken het geheel niet overzichtelijker.

Rode draad is nu de uitvoering van het *Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur* (20/9/2011, via www.ipn.nl). Enkele consequenties op een rijtje. Een selectie van Rijksopgaven voor natuurbeleid en landelijk gebied wordt overgedragen naar de provincies, zonder bijbehorende budgetten. Om internationale doelen te behalen moeten de opgaven voor Ecologische Hoofdstructuur herijkt worden. Rijksbeleid voor o.a. leefbaarheid en nationale landschappen komt te vervallen en Dienst Landelijk Gebied valt straks onder de provincies. Particuliere (agrarische) inzet wordt steeds belangrijker.

De Provincie Groningen is dringend aan zet, zodat we in Groningen weten waar we aan toe zijn, bijvoorbeeld in gebiedsprocessen. Verschillende organisaties denken mee. Zo hebben Groningse terreinbeherende, agrarische en agrarisch/ particulier natuurbeheerorganisaties elkaar gevonden in een gezamenlijke visie op nog te realiseren natuurdoelen, in het Groenmanifest Groningen (zomer 2011, te googelen).

Ook Landschapsbeheer Groningen brengt het belang van het cultuurlandschap en haar eigen positie onder de aandacht. Ondersteuning van de vele landschapsvrijwilligers is meer dan ooit van belang. Daarin kan Landschapsbeheer Groningen rekenen op de steun van Groninger Dorpen.

Het is zaak om ook als Groninger dorpen alert te blijven op deze ontwikkelingen, mee te denken, elkaar en andere partijen op te zoeken en vooral ook om ons in te blijven zetten voor het landschap. Vanzelfsprekendheden zullen op de schop gaan maar samen komen we ongetwijfeld tot inventieve oplossingen!

Rondom Buitenplaats Reitdiep, Noorderhoogebrug

WANDELEN GRONINGEN ACTUEEL

Sinds 2010 bestaat de Stichting Wandelen Groningen, het samenwerkingsverband van organisaties, die wandelpaden en routes in de provincie Groningen in eigendom hebben of beheren. Het project wordt mede gefinancierd door het ELFPO (het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa investeert in zijn platteland) en de provincie Groningen. Meer informatie: www.landschapsbeheergroningen.nl

NIEUWS:

- Wandelen Groningen werkt aan een ambitieplan met daarin te behalen doelen tot eind 2013 en daarna. Na 2013 moet de stichting op eigen benen staan.
- In oktober heeft het stichtingsbestuur een positief ken-

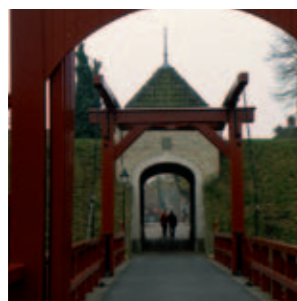
nismakingsgesprek gehad met gedeputeerde Wilma Mansveld.

- Ruim 80 vrijwilligers zijn in het veld bezig (geweest) met het inventariseren van routes, als voorbereiding op de digitalisering voor de website. De aansturing en ondersteuning van de vrijwilligers vindt plaats in nauwe samenwerking tussen projectteam en vijf vrijwillige regiocoördinatoren.
- De stichting heeft diverse scenario's voor een verzekering voorgelegd aan de Provincie Groningen. Deze verzekering moet grondeigenaren tegemoet komen bij schade veroorzaakt door gebruik door ontraceerbare wandelaars. In het voorjaar van 2012 hopen we concreet aan de slag te kunnen.

GRONINGEN LOOPT!™

14 december wordt in Buitenplaats Reitdiep van Stichting Het Groninger Landschap het verschijnen van de nieuwe verzamelbundel 'Langs dorpen rondom de stad Groningen' gevierd. Onder andere met de vrijwilligers en ondernemers, zij hebben een belangrijke bijdrage geleverd. Cees Stolk, bekend van 'Strunen met Stolk', zal hier een exemplaar in ontvangst nemen. De bundel is al verkrijgbaar, en is genomineerd voor de Wandeltrofee 2011, een initiatief van de Fiets en Wandelbeurs. De realisatie van de bundel is mogelijk gemaakt door Regiopark Groningen-Assen, LEADER+, Provincie Groningen, de Gemeenten Groningen, Ten Boer, Bedum, Winsum en Groninger Dorpen!

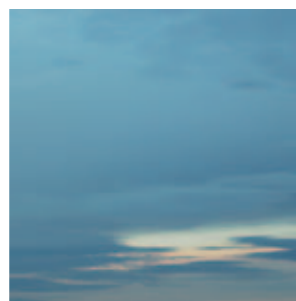
MEER INFORMATIE: WWW.GRONINGENLOOPT.NL

Bourtange

Streekmarkt Winschoten

'Snel internet', Jonkersvaart

NIJS IENT KÖRT

HET VERHAAL VAN GRONINGEN

In oktober is in Kiel-Windeweer de vernieuwde website www.hetverhaalvangroningen.nl gelanceerd. Dit is de plek waar feitelijke informatie en persoonlijke verhalen over het (cultureel) erfgoed in onze provincie bijeenkomen. Misschien ook leuk om op dorpsniveau mee aan de slag te gaan? Het Verhaal van Groningen vormt de rode draad door het cultuurbeleid van de Provincie Groningen.

VOORBEELDEN GEZOCHT

Hoe realiseert een dorp snel internet? In Jonkersvaart is het gebrek aan snel internet een actiepoint vanuit de dorpsvisie. In Harpel zit alleen de school op glasvezel, en juist de school is recent gesloten. Groninger Dorpen doet een oproep aan haar leden om hun problemen/ (mogelijke) oplossingen bij ons te melden. Zo krijgen we een beter beeld, wenselijk in verband met toenemende aandacht voor het onderwerp.

DORPENDAG OLDAMBT

De dorpsbelangen en wijkorganisaties in de gemeente Oldambt ontmoetten elkaar op 8 oktober om hun (dorps) visies uit te wisselen. Dit vormt belangrijke input voor de nieuwe gemeentelijke structuurvisie. Een interessante uitwisseling van plannen in en ook tussen dorpen. Zo verbinden gezamenlijke plannen voor het Hondshalstermeer de dorpen Nieuwolda, Wagenborgen en Nieuw Scheemda 't Waar, en vinden Finsterwolde en Beerta inspiratie voor samenwerking in natuurgebied De Tjamme. Wordt vervolgd.

GROENSTE DORP

In de nationale groencompetitie Entente Florale 2011 eindigde Bourtange op een mooie tweede plaats in de categorie 'kleine steden en dorpen', achter winnaar Dwingeloo. Ook ontving Bourtange een Certificaat Bijzondere Waardering voor participatie, vanwege de grote zelfwerkzaamheid van bewoners. De stichting Entente Florale Nederland draagt het grote belang van goede groenvoorzieningen uit naar overheden, bedrijfsleven en burgers.

NOORDELIJKE KENNISDAG

Traditiegetrouw hebben bestuurders en medewerkers van Groninger Dorpen, Doarpwurk en BOKD (onze Friese en Drentse collegae) elkaar weer ontmoet op de Noordelijke kennisdag begin november. Plaatselijk Belang 'De Vooruitgang' Nieuw Balinge (DR) was de inspirerende gastheer; plattelandseconomie was het centrale thema.

ESTLANDS LEKKERS OP STREEKMARKT ROSARIUM

Kwarteleitjes, klederdracht en heerlijke streekgerechten ter plekke bereid: Estland pakte zondag 2 oktober groots uit op de streekmarkt in Winschoten. Estlandse streekproducten gingen hand in hand met die uit Oost-Groningen. Vijf chefs maakten hiermee ter plekke kleine gerechten voor de zeker 2000 bezoekers. Dit voorjaar promoveerde een delegatie Oost-Groningen in Estland op de grootste beurs in het Baltisch gebied. Beide regio's hebben al enige tijd contact en delen veel overeenkomsten. Zij kunnen van elkaar leren op het gebied van productontwikkeling, toerisme, zelfprofilering en promotie.

FILM N46

De N46 geeft geen krimp. Bewoners van Oosternieland maakten deze geslaagde film over de Eemshavenweg met vele wetenswaardigheden en verhalen over de weg. De film beleefde zijn première tijdens het door het dorp georganiseerde RoadMoviefestival in november.

MATCHES OP BEURSVLOER

Groninger Dorpen heeft drie succesvolle matches gemaakt op de Groninger Beursvloer, op 27 oktober. De matches: een adviesgesprek over communicatie (Ordina), foto's voor de voorpagina van ons Nijsblad (Atsje Straatsma) en een technisch voorzitter voor de inspiratiebijeenkomst 'Duurzame Dorpen Verkiezing' in Centraal Groningen (de Contactfabriek).

VERNIEUWDE HANDLEIDING OMMETJES

Korte wandelingen rondom/ in een dorp realiseren? Via de website van Landschapsbeheer Groningen kunt u de vernieuwde handleiding voor het realiseren van ommetjes opvragen. Hierin zijn de ervaringen uit een landelijk ommetjesproject meegenomen. Daar deden vanuit Groningen Ezinge, Vierhuizen en Kiel-Windeweer aan mee, begeleid door Landschapsbeheer Groningen en Groninger Dorpen.

DIGITALE NIJSBLAD

Verandert het e-mailadres waarop u ons Digitaal Nijsblad wilt ontvangen, bijvoorbeeld door een bestuurswisseling? U moet dan zelf het oude e-mailadres afmelden en het nieuwe aanmelden.

AGENDA

kijk voor meer informatie op www.groningerdorpen.nl

Geweest:

12 november: PlattelandsParlement te Den Haag

16 november: thema-avond Groninger Dorpen te Niekerk

22 november: thema-avond Groninger Dorpen te Nieuwe Pekela

23 november: inspiratieavond Duurzame Dorpen Verkiezing regio Centraal

10 december: excursie Groninger Dorpen

Verwacht in december: symposium Snel internet, door Provincie Groningen

Verwacht in februari: Stemavond Duurzame Dorpen Verkiezing regio Centraal

Leden die willen kennismaken met het bestuur of punten willen aankaarten of bespreken: u bent van harte welkom bij het Bestuursproatje, tijdens de bestuursvergaderingen van de vereniging Groninger Dorpen! De bestuursvergaderingen in dorpshuizen in de provincie vinden vrijwel maandelijks plaats. Komt het bestuur bij u in de buurt, dan ontvangt u een uitnodiging.

Vanwege de kerstvakantie is ons kantoor gesloten na het kerstweekend. Wij zijn er weer op 9 januari 2012.

COLOFON

Redactie:

Rogier Verhagen
Maartje Kiep
Pieter Knol
Gilian Wijnalda

Met (tekst)bijdragen van:

Dirk Strijker
Evelien Kamphuis

Foto's:

Pag. 1: Digi-Dilia Fotografie Slochteren
Pag. 2: Mark Sekuur Prima Focus (Hoofdstad van de Smaak)
Pag. 6: Jan Rodenhuis (De Kracht van Dorpen)
Pag. 8: P. Luiken (Buurthuis De Mellenshorst)
Pag. 10: Diane Brodie (streekmarkt Winschoten)
Pag. 12: Digi-Dilia Fotografie Slochteren
Overige foto's: medewerkers Groninger Dorpen

Vormgeving:

Fenna Houwen (Fenatic)

WinterWelVaart Groningen

CONTACT

Groninger Dorpen
Postbus 23
9790 AA Ten Boer
t 050 306 29 00
f 050 306 29 09
e info@groningerdorpen.nl
l www.groningerdorpen.nl

Bezoekadres

Hendrik Westerstraat 24
9791 CT Ten Boer

Redactie

Voor het aanleveren van kopij, mail de redactie: nieuwsbrief@groningerdorpen.nl.

De deadline voor aanlevering voor de eerstvolgende uitgave is 13 februari 2012.

ISSN: 184-060X

Groninger Dorpen wordt gesteund door de Provincie Groningen

Winter In Centraal Groningen.

IVOREN TOREN

Dirk Strijker Hoogleraar Plattelandsontwikkeling op de Mansholt-leerstoel aan de Rijksuniversiteit Groningen

Vechten tegen windmolens

Dit keer geen glasvezels, maar windmolens. Daar waar windmolens gepland worden, ontstaat opwinding. Hele dorpen stellen zich te weer tegen dergelijke plannen. Met name in het veenkoloniale gebied is het een hot issue. De argumenten variëren van geluidsoverlast en verwoesting van het landschap tot het doorkruisen van trekvogelroutes.

Toch kan het ook anders. Op vakantie in Oost-Duitsland zag ik in een lokaal krantje een foto van een groep mensen voor een windmolen. Het bleek de bevolking van een dorp te zijn, trots poserend voor hun eigen windmolen. Het dorp was zich energieonafhankelijk aan het maken, met zonnepanelen op het dak, een biovergister en een windmolen. In het bijbehorende artikel werd weliswaar verwezen naar overlast, maar de voordelen waren zoveel groter, dat men de nadelen graag voor lief nam. Waarschijnlijk zit daar de oplossing van het probleem. Als mensen zelf serieus voordeel hebben van zo'n molen, wegen ze de nadelen heel anders. Als jij alleen nadeel van zo'n molen hebt en iemand anders pakt de voordelen binnen, dan is het niet zo gek dat je je

er tegen verzet. Met alle argumenten. Als de overheid draagvlak voor molens wil, dan zal ze er voor moeten zorgen dat de lasten en de baten bij dezelfde personen terecht komen. De huidige regering is niet zo van draagvlak. Minister Verhagen heeft er voor gezorgd dat over grote windenergieprojecten niet langer door gemeenten en provincies beslist wordt. Nee, de minister gaat er zelf over. Wat de streek vindt doet er niet toe, de plannen worden doorgedrukt. Het lijkt me een onzalige aanpak, want na dit kabinet komt er een ander, en die kan maar zo besluiten de nieuw gebouwde molens stil te zetten of af te breken, vanwege gebrek aan draagvlak. Van oudsher is de politiek in Nederland gericht op draagvlak. Door dorpse energiecoöperaties te stimuleren zou heel wat draagvlak gewonnen kunnen worden. Dan kan die coöperatie meteen ook glasvezel voor snel internet aanleggen.

Dirk Strijker

U KUNT REAGEREN VIA OOGSTGETUIGE@RUG.NL